

Nauka i Jan Paweł II

ROZMOWA z senatorem prof. dr hab. Kazimierzem Wiatrem, prezesem TTN

- Przed nami kolejny wykład w ramach spotkań Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego. Jakie zagadnienia zostaną na nim poruszone?
Prof. Kazimierz Wiatr: Za kilkanaście dni będziemy przeżywać niezwykle dzień w historii naszego kraju i całego świata. Nasz umiłowany rodak Ojciec Święty Jan Paweł II zostanie ogłoszony błogosławionym. Piątkowe spotkanie Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego poświęcone będzie osobie i działalności Jana Pawła II. Posługiwanie Karola Wojtyły na Stolicy Piotrowej to czas "wielkiego pontyfikatu" pełnego troski o tak bardzo zagrożone dziś wartości, jak godność osoby ludzkiej, pokój, rodzina, życie ludzkie, sprawiedliwość w życiu społecznym oraz poszanowanie prawa do wolności i szacunek dla nauki.

- A temat wykładu to „Nauka a religia” w działalności Jana Pawła II?

Prof. Kazimierz Wiatr: Jan Paweł II był człowiekiem nauki i głębokiej wiary. Bardzo chętnie spotykał się z ludźmi nauki. Jest rzeczą bardzo wymowną, że te spotkania ze światem nauki stały się integralną częścią papieskich podróży po wszystkich kontynentach. Były to bowiem momenty szczególnego świadectwa. Jak przyznawał sam Ojciec Święty, mówiły one o głębokiej i wielorakiej więzi, jaka istnieje pomiędzy powołaniem ludzi nauki a posługą Kościoła, która w swej istocie jest diakonią Prawdy.

- Czy między nauką a religią nie występuje istotny spór?

Prof. Kazimierz Wiatr: Czasami można zaobserwować spór jaki toczy się pomiędzy rozumem a wiarą, między nauką a religią. Jan Paweł II w 1999 roku podczas spotkania w Toruniu, w miesiącu zwanym miastem Kopernika, na Uniwersytecie jego imienia zwracał uwagę, że odkrycie, jakiego dokonał Kopernik, i jego znaczenie w kontekście historii nauki, przypominają nam, że ten spór jest żywy. Choć, jak zwrócił wówczas uwagę Ojciec Święty, dla samego Kopernika jego odkrycie stało się źródłem jeszcze większego podziwu dla Stwórcy świata i potęgi rozumu ludzkiego, to dla wielu było powodem poróżnienia rozumu z wiarą.

- Rozważaniom na temat relacji między wiarą a rozumem Jan Paweł II poświęcił jedną ze swoich encyklik - Fides et ratio.

Prof. Kazimierz Wiatr: Zdaniem Ojca Świętego rozłam pomiędzy wiarą a rozumem wyrządził niepowetowane szkody nie tylko religii, ale i kulturze. W ogniu ostrych polemik zapomniano często, iż wiara jak pisał Jan Paweł II w encyklice nie lekka się rozumowi, ale szuka jego pomocy i pokłada w nim ufność. Jak

laska opiera się na naturze i pozwala jej osiągnąć pełnię, tak wiara opiera się na rozumie i go doskonali. Według Jana Pawła II wiara i rozum to dwa skrzydła na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy.

Potrzebna jest ciągła praca na rzecz pojednania czy też harmonii wiary i rozumu, bowiem oba te skrzydła nieustannie się rozwijają. Trzeba zatem dbać, aby dynamizm rozwoju rozumienia świata - nauki i wiary, pozwalał odczytywać znaki czasu, pozwalał nadać za rozwojem współczesnej myśli i całej cywilizacji.

- Należy zauważyć, że również osoba prelegenta jest wyjątkowa.

Prof. Kazimierz Wiatr: Bardzo się cieszę, że zaproszenie do wygłoszenia wykładu przyjął wybitny naukowiec, światowej sławy kosmolog i filozof Ks. prof. Michał Heller. Jest to dla nas wielki honor, że Ksiądz Profesor znalazł czas i przybliży nam relacje pomiędzy nauką i religią w działalności Ojca Świętego Jana Pawła II. Wykładowca jest jedynym Polakiem, który został laureatem prestiżowej nagrody Templetona, przyznawanej właśnie za pokonywanie barier między nauką a religią.

- Celem Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego jest m.in. organizowanie spotkań poświęconych z otwartymi wykładami. Jaka tematyka będzie dominowała w roku 2011?

Prof. Kazimierz Wiatr: Jak można zaobserwować każdego roku poruszamy inną grupę tematyczną. Rok 2008 poświęcony był szeroko pojętej tematyce wartości. W 2009 roku dominowały tematy różnych sposobów pozyskiwania energii, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego i aktualnych kierunków badań w tym zakresie. Mnie oso-

bieście zależy na tym, aby we wszystkich tematach otwartych spotkań przejawiał się aspekt zastosowania omawianych badań i technologii na Ziemi Tarnowskiej, w tarnowskich uczelniach lub w funkcjonujących tu firmach. Dlatego chcielibyśmy aby rok 2010 był rokiem filologii polskiej. To podkreślenie naszej radości z faktu, że tarnowska PWSZ uzyskała prawo do prowadzenia studiów na drugim poziomie i nadawania stopnia magistra właśnie z filologii polskiej. Organizowane w Tarnowie konferencje naukowe o współczesnych problemach naszego języka mają uznaną renomę, a poruszane tematy polszczyzny w mediach, ewolucji języka, polszczyzny na gminnych tablicach ogłoszeń czy też roli strategii językowych w negocjacjach wzbudzają niezwykle zainteresowanie.

Rok 2011 jest rokiem zupełnie wyjątkowym. Pamiętamy niedawne przejście umiłowanego Jana Pawła II do domu Ojca. W tym roku zostaje On podniesiony do chwały ołtarzy. Warto dostrzec w Jego osobie i nauczaniu wiele splatających się wątków i wskazówek. Jego niezwykle życiorys i pontyfikat to narastające nauce nazwane słowem i przykładem. Bliskość czasowa i osobista znajomość Świętego powodują dodatkową niezwykłą wartość. Już wspominałem, że w tej postawie i nauczaniu jest bardzo wiele wskazań i odniesień do nauki i naukowców. Dlatego w roku 2011 Tarnowskie Towarzystwo Naukowe podejmie tematykę nauki w osobie i nauczaniu Jana Pawła II. Pamiętamy Jego obecność w Tarnowie i tarnowskie Okno Papieskie. Pamiętamy spotkanie z młodzieżą i z rolnikami i wiele ważnych słów. Nauka i wiara to wciąż niewyczerpane źródło inspiracji i budowania, a charyzmat Jana Pawła II Wielkiego są to niezwykle ważnym wsparciem.

MICHAŁ GNIADK
tarnow@dziennik.krakow.pl

→ **Prof. dr hab. inż. KAZIMIERZ WIATR**

Senator RP, Przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP, jest profesorem zwyczajnym na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki AGH oraz Dyrektorem Akademickiego Centrum Komputerowego CYFRONET. Jest Przewodniczącym ogólnopolskiej Rady Konsorcjum PIONIER – Polski Internet Optyczny oraz członkiem Rady i Zespołu Sterującego Małopolskiego Klastra Technologii Informatycznych MKTI. Jest Przewodniczącym Programu PL-Grid, w ramach którego zbudowano największy w Polsce komputer. Studia ukończył na AGH (1980) i tam też uzyskał stopień doktora nauk technicznych (1987). Habilitował się na Politechnice Łódzkiej (1999), a w roku 2002 uzyskał tytuł profesora. Jest wybitnym specjalistą w zakresie komputerowego sterowania procesami, systemów wieloprocesorowych, układów programowalnych i rekonfigurowalnych systemów obliczeniowych. W tym ostatnim obszarze opublikował cenione książki, w tym najnowsza Akceleracja obliczeń w systemach wizyjnych została wydana przez WNT. Jest autorem ponad 200 artykułów i referatów naukowych, 5 patentów i 35 wdrożeń w przemyśle. Potwierdzeniem uznania dorobku Profesora Wiatra jest zaproszenie Go jako recenzenta w prestiżowych czasopismach międzynarodowych (IEEE Expert Magazine: Intelligent Systems, Parma, Italy, IEE Computer and Digital Techniques, Bristol, UK, IEE Electronic Letters, Stevenage, UK, International Journal Eng. App. of Artificial Intelligence, Parma, Italy, IEEE Transactions on Neural Networks, Louisville, USA, Eurasip Journal on Applied Signal Processing, New York, USA). Z Tarnowem związany od 1980 r., tu prowadził prace badawczo-wdrożeniowe dotyczące sterowników mikroprocesorowych w Fabryce Silników Elektrycznych TAMEL. Autor projektu powstania Akademii Tarnowskiej, współtwórca Konwentu na rzecz utworzenia Akademii Tarnowskiej oraz wielu działań służących temu przedsięwzięciu. Skutecznie zabiegał o doprowadzenie do Tarnowa akademickiej sieci internetowej PIONIER o przepływności 2x10 Gb/s, której węzeł od 2009 roku znajduje się w tarnowskiej PWSZ. Zaktadał Tarnowskie Towarzystwo Naukowe (2007), którego jest prezesem.

www.kazimierzwiatr.pl

„Nauka a religia” w działalności Jana Pawła II

Otwarte spotkanie Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego

W dniu jutrzejszym o godzinie 15.00 w Sali Lustrzanej przy ulicy Wałowej odbędzie się kolejne otwarte spotkanie Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego. W trakcie spotkania światowej sławy kosmolog i filozof, laureat niezwykle prestiżowej nagrody Templetona Ks. prof. dr hab. Michał Heller wygłosi wykład „Nauka a religia” w działalności Jana Pawła II.

Jak mówi Prof. Kazimierz Wiatr, Prezes Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego – Kolejne już spotkanie jest jedną z form działalności TTN, którego głównym celem jest promocja społeczeństwa wiedzy na Ziemi Tarnowskiej oraz współtworzenie środowiska akademickiego i wspieranie powstania Akademii Tarnowskiej. Przypomnijmy, że wykład inauguracyjny „Nie zapomnieć mowy ojców” podczas pierwszego otwartego spotkania TTN wygłosił Prof. Franciszek Ziejka, polski uczony, historyk literatury polskiej, w latach 1999-2005 rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Drugi wykład w ramach TTN zatytułowany „Prawo a wartości” wygłosił wybitny znawca prawa kanonicznego, doktor teologii, profesor zwyczajny nauk prawnych, wieloletni dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego ATK oraz prorektor, a w latach 1981-1987 rektor ATK w Warszawie (obecny Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) Ks. Prof. Remigiusz Sobański. Podczas kolejnego, otwartego spotkania TTN, mieliśmy okaz-

ję wysłuchać wykładu „Wychowanie do wartości”, wygłoszonego przez Ks. Kard. Zenona Grocholewskiego, Prefekta Watykańskiej Kongregacji Wychowania Katolickiego.

W roku 2009 Tarnowskie Towarzystwo Naukowe zorganizowało spotkanie z udziałem Prof. Jerzego Wiktora Niewodniczańskiego, wybitnego znawcy tematyki elektrowni jądrowych, byłego Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, który wygłosił wykład „Elektrownie jądrowe – szansa czy zagrożenie” oraz spotkanie poświęcone energii wiatrowej. Wykład zatytułowany „Energetyka wiatrowa – wyzwanie XXI wieku” wygłosił dr Bartosz Soliński. Odbył się także wykład „Era wodoru – energia przyszłości”, który wygłosił Prof. Jacek Kijewski – wybitny specjalista w zakresie kierunków strategii rozwoju przemysłu chemicznego, technologii chemicznej, przemysłowej syntezy organicznej, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego.

W roku ubiegłym mieliśmy okazję wysłuchać wykładu dr Małgorzaty Janickiej – Słysz „Chopin na nowo odkrywany” oraz wykładu „Kultura polska w kulturze europejskiej” wygłoszonego przez prof. Aleksandra Wilkonia. Tarnowskie Towarzystwo Naukowe prowadzi również działalność wydawniczą. Przygotowuje także konkurs na prace doktorskie i dyplomowe o charakterze naukowym. (MG)

→ **Ks. prof. zw. dr hab. MICHAŁ HELLER**

Profesor nauk filozoficznych, teolog, fizyk, kosmolog. Po wybuchu II wojny światowej został wysiedlony na Syberię, a w 1944 r. przesiedlony do Urbachu. Po powrocie do Polski (1946) podjął naukę i w roku 1953 zdał maturę w IV LO w Tarnowie. Absolwent tarnowskiego seminarium duchownego i jego późniejszy wykładowca. Pierwszy dziekan Wydziału Teologicznego. Świecenia kapłańskie przyjął w 1959 r. z rąk bp. Karola Pękali, a następnie został wikariuszem w Ropczycach. Dalsze studia podjął na Wydziale Filozofii KUL, gdzie w roku 1966 obronił doktorat z kosmologii relatywistycznej, zaś habilitację uzyskał w 1969 r. Jest profesorem filozofii na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, pracownikiem Watykańskiego Obserwatorium Astronomicznego i członkiem Papieskiej Akademii Nauk. Jest fundatorem i dyrektorem Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II) i Uniwersytet Jagielloński) oraz dyrektorem Ośrodka Badań Interdyscyplinarnych (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II). Jest autorem działu „Kosmologia” w „Encyklopedii fizyki” PWN oraz autorem lub współautorem licznych publikacji w czasopiśmie naukowych i popularnych. W radiu RDN wygłosił cykl niezwykle ciekawych rozważań o wszechświecie. W roku 2008 jako pierwszy Polak został laureatem niezwykle prestiżowej Nagrody Templetona, przyznawanej za pokonywanie barier między nauką a religią. W roku 2008 otrzymał tytuł honorowego obywatela miasta Tarnowa. Jest doktorem Honoris Causa Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Laureat między innymi Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika Fundacji Miasta Krakowa, przyznanej przez Polską Akademię Umiejętności w Krakowie, Nagrody imienia ks. Idziego Radziszewskiego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Nagrody imienia Hugona Steinhausa (Polska Fundacja Nauki), Nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitny dorobek oraz osiągnięcia naukowe oraz Nagrody im. ks. Józefa Tischnera.

